

YÜBİLEY

Professor

MƏMMƏDYAROV ORXAN SƏMƏD OĞLU

(anadan olmasının 80 illiyinə)

5 fevral 2005-ci ildə Elektroenergetika sahəsində görkəmli alim, əməkdar elm xadimi, texnika elmbri doktoru, professor, Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyasının akademiki Orxan Səməd oğlu Məmmədyarovun anadan olmasının 80, elmi-pedaqoji fəaliyyətinin isə 50 illiyi tamam olmuşdur.

O.S. Məmmədyarov 1949-cu ildə Azərbaycan Sənaye İnstitutunun Energetika fakultəsini bitirmiş və əmək fəaliyyətinə Krasin adına DRES -də başlamış, 1955-ci ilə qədər müxtəlif mühəndis və rəhbər vəzifələrində çalışmışdır.

1955-ci ildən etibarən, o, fasiləsiz olaraq, Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Energetika Institutunda işləyir. 1961-ci ildə Gürcüstan Politeknik İnstitutunda namizədlik dissertasiyasını, 1985-ci ildə isə Moskva Energetika İnstitutunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir.

O.S. Məmmədyarovun elmi fəaliyyətinin əsas istiqaməti elektroenergetik sistemlərdə rejimlərin idarə olunmasının kompleks məsələləri, elektroenergetik sistemlərin qərarlaşmış rejimlərinin hesablanması və avtomatik idarə edilməsi, elektrik stansiyalarında və şəbəkələrində reaktiv gücün və gərginliyin avtomatik tənzim edilməsi məsələləri ilə əlaqədardır. O, riyazi reqressiya modelləri əsasında elektroenergetik sistemlərin optimallaşdırılması və idarə edilməsi sahəsində, həmçinin çox kriteriyalılıığı nəzərə almaqla real zamanda idarəetmənin elmi məktəbini yaratmışdır.

Son illərdə onun tərəfindən enerji təchizatı sistemlərinin keyfiyyətli idarə edilməsi və elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət, onun yaxşılaşdırılması üçün lazım olan tədbirlərin seçilməsi problemi sahəsində ciddi işlər aparılmaqdadır. Digər tərəfdən o, müasir şəraitdə enerji sistemlərin beynəlxalq səviyyədə fəaliyyət göstərməsi ilə əlaqədar olaraq enerji sistemlərinin paralel və sinxron işləməsi üçün tezliyin avtomatik tənzimlənməsini və Azərenerji sisteminin Rusiya və İran sistemləri ilə enerji mübadiləsini nəzərə alan tədqiqat işlərini həyata keçirir.

O.S. Məmmədyarovun rəhbərliyi altında yerinə yetirilmiş bir sıra işlər Zaqafqaziyanın Birləşmiş Dispetçer İdarəsində, Azərenerjinin elektrik şəbəkələrində və stansiyalarında, Dağıstan və Yakutsk enerji sistemlərində və digər müəssisələrdə uğurla tətbiq edilmişdir. O, beynəlxalq, keçmiş ittifaq və respublika nəşirlərində çap edilmiş 175 əsərin, o cümlədən, elektroenergetika məsələlərində eksperimentin planlaşdırılması və elektrik şəbəkəsi rejiminin iqtisadi məsələlərinə həsr edilmiş monoqrafiyaların və ixtiraların müəllifidir. Onun rəhbərliyi ilə 10-dan artıq namizədlik dissertasiyası hazırlanmış və müvəffəqiyyətlə müdafiə edilmişdir. 40 ildən çoxdur ki, o, ali məktəblərdə pedaqoji fəaliyyət göstərir. O, bir neçə dərs vəsaitini, o cümlədən, 2004-cü ildə hazırlanmış kompakt diskli «Elektrotexnikanın nəzəri əsaslarını öyrənmək üçün kompüterləşdirilmiş tədris vəsaiti»ni nəşr etdirmişdir. 2004-cü ildə onun 2 ixtirası Azərbaycan Respublikasının patentinə layiq görülmüşdür.

Keçən il institutda «Azərenerji» ASC-nin mütəxəssislərinin hazırlanması və ixtisasının artırılması məqsədilə Tədris Mərkəzi yaradılıb. Orxan müəllim onun müasir tədris vəsaitləri ilə təmin olunmasına nail olmuş və Mərkəzə uğurla rəhbərlik edir.

O.S. Məmmədyarov bir sıra beynəlxalq və respublika elmi-texniki konfranslarının təşkilatçısı olmuş və məruzələrlə çıxış etmişdir. Geniş elmi-pedaqoji və ictimai iş aparmaqla yanaşı, o, respublika Ali Attestasiya Komissiyası ekspert şurasının, Respublika energetika və elektrotexnika elmi-texniki cəmiyyətinin sədr müavinləri vəzifələrində çalışmış və hal-hazırda institutda fəaliyyət göstərən doktorluq dissertasiyaları müdafiə şurasının sədr müavinidir. O, qazandığı nailiyyətlərə görə energetika və elektrifikasiş sahəsinin fərqlənmə nişanları və əlaçısı adı ilə təltif edilmişdir.

Çox hörmətli professor O.S. Məmmədyarovu anadan olmasının 80 illiyi münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edir, ona möhkəm can sağlığı və yeni elmi yaradıcılıq nailiyyətləri arzulayırıq.

Redaksiya heyəti